

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Методи прогнозування та обробки інформації»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Код і найменування спеціальності	Всі спеціальності ННІ економіки, управління, права та інформаційних технологій (крім спеціальності 051 Економіка)
Тип і назва освітньої програми	Всі ОПП ННІ економіки, управління, права та інформаційних технологій (крім ОПП Економіка підприємства)
Курс, семестр	курс 1, семестр 2
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., лабораторних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра інформаційних систем та технологій
Контактні дані розробника(ів)	Флегантов Леонід, к.ф.-м.н., доцент, професор кафедри інформаційних систем та технологій; ауд. 201 (навчальний корпус № 2) e-mail: leonid.flegantov@pdau.edu.ua, тел. +380997179801, https://www.pdau.edu.ua/people/flegantov-leonid-oleksiyovich

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з основ інформаційних технологій, іноземної мови (англійська) за відповідним рівнем.
Компетентності	здатність до вирішення комплексних завдань в умовах невизначеності, застосовуючи методи обробки даних та прогнозування; здатність працювати у міждисциплінарних командах, демонструвати навички комунікації з приводу процедур та результатів аналізу даних; обирати та використовувати сучасні інформаційні технології для вирішення завдань прогнозування та обробки інформації; критично оцінювати результати аналізу даних, робити обґрунтовані висновки на основі даних та приймати рішення на основі отриманих прогнозів та результатів аналізу даних.
Результати навчання	самостійно проводити первинну обробку даних, формулювати та перевіряти статистичні гіпотези, застосовувати методи дисперсійного, кореляційного та регресійного аналізу для прогнозування; використовувати програмні інструменти, як Excel або таблиці Google для аналізу даних, проводити аналіз рядів динаміки та робити висновки щодо розвитку процесів у часі; презентувати результати аналізу даних та пропонувати рішення на їх основі.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Вивчення дисципліни розвиває аналітичне та критичне мислення необхідні для прийняття обґрунтованих рішень. Формує навички роботи з даними та побудови прогнозів, що сприяють вдосконаленню комунікативних навичок, оскільки студенти вчаться презентувати свої дослідження. Дисципліна стимулює креативність та пошук нестандартних підходів, що є важливими якостями для успішної роботи в динамічному бізнес-середовищі. Вивчення методів прогнозування не лише надає фахові знання, але й готує майбутніх фахівців до ефективної роботи в команді, прийняття стратегічних рішень та адаптації до змін.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сформувати у студентів знання та навички з методів обробки інформації та прогнозування; навчити аналізувати дані, обирати та застосовувати відповідні методи аналізу, використовувати сучасні інформаційні технології для обробки даних; виробити вміння візуалізувати й інтерпретувати результати аналізу даних для прийняття обґрунтованих рішень.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Методи збирання та упорядкування інформації
Тема 2. Методи статистичної обробки інформації
Тема 3. Методи аналізу даних
Тема 4. Методи прогнозування на основі даних

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

методи стимулювання і мотивації: роз'яснення мети вивчення предмета, висунання вимог, заохочення; словесні: пояснення, лекція, інструктаж; наочні: демонстрація, ілюстрування; практичні: лабораторна робота; за логікою: індуктивний, аналітичний, синтетичний, порівняння; за мисленням: дослідницький, репродуктивний; інноваційні методи навчання: мультимедійна презентація; дистанційне навчання; методи самостійної роботи вдома: самостійна робота без керівництва викладача (усні та письмові домашні завдання, завдання самостійної роботи).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання представлені в додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Практичні завдання, завдання самостійної роботи, які подаються для оцінювання з порушенням встановлених термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до -20%). Перескладання поточного та підсумкового контролю за наявності поважних причин з дозволу директорату ННІ.

- щодо академічної доброчесності

Політику щодо академічної доброчесності визначає Кодекс академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету та Кодекс про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/content/lokalni-normatyvno-pravovi-akty>).
Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

- щодо відвідування занять

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин, навчання може відбуватись з використанням інформаційних технологій (у змішаній чи/та дистанційній формі), за індивідуальним навчальним планом за погодженням із керівником курсу та директоратом ННІ.

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

Результати неформальної / інформальної освіти зараховуються згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf>).

- щодо оскарження результатів оцінювання

Згідно Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Електронна бібліотека ПДАУ. URL: <https://lib.pdaa.edu.ua>.
2. Електронний репозитарій ПДАУ. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080>
3. Навчальні матеріали дисципліни у системі дистанційного навчання ПДАУ. URL: <https://moodle.pdau.edu.ua/>
4. Флегантов Л.О. Методичні рекомендації і завдання для лабораторних робіт з дисципліни «Методи прогнозування та обробки інформації» для здобувачів вищої освіти спеціальностей 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітній рівень «Магістр». Полтава: ПДАУ. 2022. 48 с.
5. Флегантов Л.О. Лабораторний практикум «Кількісні методи прогнозування» для здобувачів освіти спеціальностей «Економіка», «Менеджмент», «Маркетинг». Полтава: ПДАУ, 2023. 36 с.
6. Флегантов Л. О. Прикладні комп'ютерні технології. Комп'ютерні технології статистичної обробки даних. Методичні вказівки та індивідуальні завдання для самостійної роботи. Полтава: ПДАУ. 2023. 64 с.
Інформаційні ресурси мережі Інтернет
1. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Бібліотека ПДАУ. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/content/biblioteka>
3. Система дистанційного навчання Полтавського державного аграрного університету URL: <https://moodle.pdaa.edu.ua/>
4. Аналіз даних та статистичне виведення на мові R. Prometheus: вебсайт. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/Stat101/2016_T3/course/
5. Вступ до аналізу даних за допомогою Excel. Coursera вебсайт.. URL: <https://www.coursera.org/learn/excel-data-analysis>
6. AI in Data Analytics. Sololearn: вебсайт. URL: <https://www.sololearn.com/en/learn/courses/data-fundamentals>
7. Data Analytics with AI. Sololearn: вебсайт. URL: <https://www.sololearn.com/en/learn/courses/data-ai>
8. Datasets. Kaggle: вебсайт. URL: <https://www.kaggle.com/datasets/>
9. Examples Statistics. WolframAlpha: вебсайт. URL: <https://www.wolframalpha.com/examples/mathematics/statistics>
10. Statcrunch: вебсайт. URL: <https://www.statcrunch.com/>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем та технологій, протокол № 2 від 03 вересня 2024 р.

Додаток до силябусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Опитування	Виконання завдань лабораторних робіт	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Методи збирання та упорядкування інформації	8	4	10	22
Тема 2. Методи статистичної обробки інформації	8	8	10	26
Тема 3. Методи аналізу даних	8	8	10	26
Тема 4. Методи прогнозування на основі даних	8	8	10	26
Разом	32	28	40	100

Шкала та критерії оцінювання

Опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання кожного виду роботи в межах зазначеної кількості балів
4 бали (максимальна)	Здобувач вищої освіти ґрунтовно і послідовно викладає вивчений матеріал, виявляє повне розуміння його змісту; обґрунтовує свої думки, наводить необхідні приклади, аргументує їх; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови. Здобувач демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання..
3 бали	Здобувач вищої освіти дає відповідь, що задовольняє ті ж вимоги, що й високий рівень, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауважень викладача, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу, у мовленнєвому оформленні усної відповіді. Загалом, здобувач демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
2 бали	Здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень певної теми, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді. Загалом, здобувач демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
1 бали	Здобувач вищої освіти розкриває основні положення певної теми поверхнево, викладає матеріал непослідовно, без певної логіки; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді. Загалом, здобувач демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання
0 балів (мінімальна)	Здобувач вищої освіти не виявляє знань більшої частини вивченого матеріалу, допускає суттєві помилки у викладенні фактів, що спотворюють їх зміст, непослідовно і невпевнено викладає матеріал; не дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови. Загалом, здобувач демонструє низький рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.

Виконання завдань лабораторних робіт

Кількість балів	Критерії оцінювання кожного виду роботи в межах зазначеної кількості балів
4 бали (максимальна)	Правильне виконання всіх завдань лабораторної роботи, досягнення поставленої мети; здатність узагальнити результат та співвідносити із загальними завданнями дисципліни; звіт оформлено в електронному вигляді з коротким описом ходу виконання роботи та ілюстраціями експериментальних результатів згідно завдання; відповіді на контрольні питання є стислі й вичерпні.
3 бали	Правильне виконання всіх завдань лабораторної роботи за обсягом 75 %-89% (обраховується від кількості завдань та проведених розрахунків), досягнення поставленої мети роботи; достатній рівень засвоєння програмних результатів навчання в межах окремої роботи здатність узагальнити результат та співвідносити із загальними завданнями дисципліни. Отримані результати можуть містити незначні неточності, які піддаються виправленню;
2 бали	правильне виконання не менше 60-75 % обсягу завдань лабораторної роботи(обраховується від кількості завдань та проведених розрахунків); звіт оформлено в електронному вигляді з коротким описом ходу виконання роботи, відповідями на контрольні питання і захищено усно результати;
1 бали	студент продемонстрував мінімальний рівень засвоєння програмних результатів навчання в межах окремої роботи та вчасно представив звіт в електронній формі;
0 балів (мінімальна)	студент не виконав жодної частини лабораторної роботи або менше 60% загального обсягу завдання лабораторної роботи, не зміг представити звіт, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання кожного виду роботи в межах зазначеної кількості балів
9 – 10 балів (максимальна)	Грунтовно і послідовно викладає вивчений матеріал, виявляє повне розуміння його змісту; обґрунтовує свої думки, наводить доречні приклади, аргументує їх; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови. Демонструє високий рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
7 – 8 балів	Дає відповідь, що задовольняє ті ж вимоги, що й високий рівень, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауважень викладача, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу, у мовленнєвому оформленні усної відповіді. Демонструє достатній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
5 – 6 балів	Виявляє знання і розуміння основних положень певної теми, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді. Демонструє середній рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
3 – 4 бали	Розкриває основні положення певної теми поверхнево, викладає матеріал непослідовно, без певної логіки; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді. Демонструє задовільний рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання
1 – 2 бали	Не виявляє знань більшої частини вивченого матеріалу, допускає суттєві помилки у викладенні фактів, що спотворюють їх зміст, непослідовно і невпевнено викладає матеріал; не дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови. Демонструє низький рівень формування компетентностей і досягнення результатів навчання.
0 балів (мінімальна)	Не відповідає на поставлені питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення результатів навчання